

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

președinte – Constantin Gurschi,

judcători – Constantin Alerguș, Andrei Harghel,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Scorțescu Aureliu în numele inculpatului Caisîn Marcel împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2013 în cauza penală în privința lui

Caisîn Marcel Dumitru,

născut la 20 iulie 1990, originar și domiciliat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Btrîn, nr. 25, ap. 145.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 30 iulie 2009 - pînă la 04 mai 2010 (prima instanță);

2. de la 04 iunie 2010 - pînă la 27 ianuarie 2012; de la 23 octombrie 2012 – pînă la 31 mai 2013 (instanța de apel);

3. de la 24 mai 2012 - pînă la 18 septembrie 2012; de la 29 octombrie 2013 – pînă la 29 ianuarie 2014 (instanța de recurs ordinar).

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 04 mai 2010, Caisîn Marcel a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 285 alin. (3) Cod penal(în redacția Legii nr. 985 din 18.04.2002, în vigoare pînă la 24.05.2009), din motivul că fapta incriminată nu este prevăzută de legea penală;

- art. 187 alin. (2) lit. b),d) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală Caisîn Marcel a fost învinuit de faptul că la 07 aprilie 2009 în urma întrunirii organizate în Piața Marii Adunări Naționale din mun. Chișinău, cu participarea activă a cîtorva mii

de persoane, contrar prevederilor art. 8,16,18,19 din Legea nr. 26-XVI din 22 februarie 2008 „privind întrunirile”, care impun drept condiții pentru desfășurarea întrunirilor – numai în mod pașnic, în forma, locul și termenul indicat în declarația prealabilă, cu respectarea legislației și ordinii publice, interzicându-se deținerea de explozive, de orice substanțe interzise sau alte obiecte ce pun în pericol viața sau sănătatea oamenilor, s-a desfășurat cu încălcări flagrante ale prevederilor legale, fiind blocate arterele principale de transport, deteriorate și răsturnate mijloace de transport, cu antrenarea minorilor, participarea în stare de ebrietate, batjocorirea persoanelor și săvârșirea actelor de violență. Începând cu ora 10⁰⁰, participanții deplasându-se în preajma sediului Președinției și Parlamentului R.Moldova, amplasate în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 154 și 105, fiind organizați și conduși de către persoane, care aveau scopul uzurpării puterii de stat, au acționat în grup, acțiunile cărora începând cu ora 10³⁰ au degenerat în dezordini în masă.

Caisîn Marcel începând cu orele 14⁰⁰ a participat activ la dezordinile în masă sus indicate.

Astfel, Caisîn Marcel la 07 aprilie 2009, aproximativ la 14⁰⁰ – 16⁰⁰, aflându-se în apropierea sediului Parlamentului R. Moldova în componența unui grup de protestatari, a acționat cu intenție directă, aruncând cu pietre în clădirea Parlamentului R.Moldova.

Așadar, Caisîn M. a participat activ la dezordinile în masă din 07 aprilie 2009 exprimate prin acțiuni violente soldate cu cauzarea vătămarilor corporale de diferit grad la 296 colaboratori ai organelor afacerilor interne; prin incendierea și distrugerea sediilor Parlamentului și Președinției R. Moldova, a mijloacelor de transport aflate în apropiere, a mobilierului, tehnicii de calcul, altor bunuri materiale, prejudicierea materială prealabilă a căroră a fost evaluată la suma de 146707941 lei, atenținând grav asupra ordinii și securității publice.

Tot el, Caisîn Marcel, de către organul de urmărire penală a fost învinuit de faptul că la 07 aprilie 2009, aproximativ la orele 15⁰⁰ acționând împreună și de comun acord cu mai multe persoane nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns în sediul cantinei Parlamentului R. Moldova, amplasat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 105, de unde în mod deschis a

sustras bunuri în valoare totală de 462,56 lei, ulterior cu bunurile sustrate a părăsit locul comiterii infracțiunii.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Caisîn Marcel să fie condamnat:

- în baza art. 187 alin (2) lit. b),d) Cod penal, la 3 ani închisoare cu amendă în mărime de 800 unități convenționale, iar în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită să fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani;

- procesul penal în baza art. 285 alin. (3) Cod penal, să fie încetat în conformitate cu prevederile art. 332 alin. (2), 391 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece fapta constituie contravenție prevăzută la art. 354 Cod contravențional, și încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

În argumentarea soluției solicitate, procurorul a invocat că instanța de fond incorect a apreciat probele administrate, deoarece partea acuzării a prezentat suficiente probe care, în opinia acestuia, confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate, acestea nefiind apreciate de instanță la justa lor valoare. Instanța de apel neîntemeiat a declarat procesele - verbale de percheziție la domiciliul inculpatului, de examinare a obiectelor ridicate în timpul percheziției și de audiere a bănuțului din 09 aprilie 2009 nule. Consideră că declararea nulă a acestor probe este neîntemeiată, deoarece percheziția efectuată la domiciliul inculpatului a fost efectuată de ofițerii de urmărire penală Cazacu S. și Curcă V. în cadrul urmăririi penale pe altă cauză penală, iar ultimii pe această cauză penală prin ordonanță au fost incluși în grupul de urmărire penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2012, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței contestate.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, a declarat recurs ordinar acuzatorul de stat, care invocând temeiul de drept prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat, casarea deciziei instanței de apel din 27 ianuarie 2012, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată, invocând că instanța de apel nu

a analizat toate probele prezentate de acuzare și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel. Mai mult, instanța de apel neîntemeiat a conchis că în urma efectuării expertizelor, nu s-a constatat faptul că anume inculpatul este prezent în imagine, ceea ce nu corespunde realității, deoarece conform expertizelor efectuate pe cauza dată, motivul nestabilirii identității persoanei din imagine, este calitatea proastă a fotografierii

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 septembrie 2012, recursul procurorului a fost admis, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2012, în partea achitării lui Caisîn Marcel în baza art. 187 alin. (2) lit. b),d) Cod penal, și dispusă rejudecarea cauzei în această parte în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

În rest hotărârea atacată a fost menținută.

7. Colegiul penal și-a motivat soluția prin faptul că, recursul procurorului în partea solicitării recalificării acțiunilor inculpatului Caisîn Marcel de la art. 285 alin. (3) Cod penal (red. 18.04.2002) la art. 354 Cod Contravențional, urmează a fi respins deoarece contravine practicii CEDO.

Referitor la învinuirea în baza art. 187 alin. (2) lit. b),d) Cod penal, instanța de recurs a conchis că, instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat arbitrar, fără argumentarea cuvenită asupra motivelor invocate în apel de către acuzatorul de stat. Mai mult, instanța de apel în motivarea soluției sale, practic a descris motivarea sentinței nefiind verificate declarațiile lui Caisîn M. date în calitate de învinuit, unde acesta și-a recunoscut vinovăția, la fel instanța de apel nu s-a pronunțat și nu a dat nici o apreciere Ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale din 05.06.2009.

8. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2013, apelul acuzatorului de stat a fost admis, casată parțial sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 04 mai 2010 în partea achitării lui Caisîn Marcel în baza art. 187 alin. (2) lit. b),d) Cod penal, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Caisîn Marcel a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 3 ani închisoare, fără amendă.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 (un) an.

9. Pentru a-și motiva soluția instanța de apel a constatat că, Caisîn Marcel la 09 aprilie 2009, aproximativ la orele 15⁰⁰ avînd intenția de a sustrage bunurile altei persoane, a pătruns în sediul cantinei Parlamentului R. Moldova, amplasat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt, nr. 105, de unde în mod deschis a sustras bunuri în valoare de 462,56 lei, după care cu bunurile sustrate a părăsit locul comiterii infracțiunii.

Instanța de apel a conchis, că instanța de fond la pronunțarea sentinței a dat o apreciere eronată probelor, greșit ajungînd la concluzia de a-l achita pe Caisîn M. de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel a respins versiunea inculpatului cu privire la faptul că dînsul nu a comis infracțiunea incriminată, ca neîntemeiată, din motiv că nu are suport probatoriu și contravine probelor administrate, acesta avînd drept scop eschivarea de la răspundere penală.

Totodată, Colegiul penal a considerat nefondată concluzia instanței de fond cu privire la declararea nulității ordonanței și procesului verbal de percheziție din 09.04.2009 la domiciliul inculpatului, în rezultatul cărora s-au depistat paharele și fața de masă sustrate din incinta cantinei Parlamentului R. Moldova (f.d. 124- 128, vol. I), deoarece examinarea obiectelor ridicate în timpul percheziției s-a efectuat de ofițerii de urmărire penală Cazacu S. și Curcă S. în cadrul urmăririi penale pe cauza nr. 2009480312, astfel în cadrul acestui dosar a fost emisă legal ordonanța privind formarea grupului de urmărire penală, iar ofițerii de urmărire penală nominalizați erau în drept să efectueze acțiuni de urmărire penală, iar procesele –verbale respective constituie probe legal administrate.

10. Nefiind de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău di 31 mai 2013 a declarat recurs ordinar avocatul Scorțescu Aureliu în numele inculpatului Caisîn Marcel, care invocînd temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel din 31 mai 2013, cu menținerea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 04 mai 2010, argumentînd că atît în cadrul efectuării urmăririi penale cît și în cadrul cercetării judecătorești nu au fost prezentate probe,

care ar dovedi cu certitudine vinovăția lui Caisîn M. în comiterea infracțiunii ce i se incriminează, iar la baza deciziei stau circumstanțe neprobate.

Totodată recurentul a invocat că în cadrul urmăririi penale au fost comise mai multe încălcări și anume:

- percheziția la domiciliul inculpatului a fost efectuată la 09 aprilie 2009 în lipsa procurorului, contrar prevederilor legislației procesual penale;
- ordonanța privind efectuarea percheziției a fost emisă de ofițerul superior de urmărire penală al SUP CPS Ciocana, mun. Chișinău, căpitan de poliție Cazacu S., însă în atribuțiile ofițerului de urmărire penală nu este stabilit dreptul de a emite ordonanța de efectuare a percheziției, decât în cazuri de flagrant sau care nu suportă amânare, iar în actele cauzei nu sunt probe de insuportare a amânării;
- percheziția la domiciliul lui Caisîn M. a fost efectuată de persoane care nu aveau împuterniciri legale de a o efectua și nu cunoșteau procedura efectuării percheziției și nici atribuțiile sale în cadrul percheziției;
- expertizele judiciare au fost numite și efectuate fără a înștiința părțile în proces despre numirea lor;
- persoanele care au efectuat percheziția la domiciliul inculpatului nu sunt incluse în ordonanțele din 07.04.2009 privind formarea grupelor de urmărire penală;

11. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

12. Instanța de recurs, potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală (modificat în redacția Legii nr. 66 din 05.04.2012, care a intrat în vigoare la 27.10.2012), termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 31 mai 2013, în

prezența inculpatului Caisîn Marcel și avocatului acestuia A. Scorțescu, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată aceștia fiind anunțați că pronunțarea publică a deciziei motivate va avea loc la 25 iunie 2013 (f.d.184-186, vol. III).

Instanța de apel a pronunțat decizia motivată în ședința publică la data de 25 iunie 2013 în prezența inculpatului și avocatului Scorțescu A. (f.d. 189-197, vol. III)

Din materialele cauzei, rezultă că la 25 iunie 2013, avocatului Scorțescu A. și inculpatului Caisîn M. le-a fost înmînată copia deciziei motivate, fapt confirmat prin dovada de primire (f.d.198, vol. III).

La 09 septembrie 2013, avocatul Scorțescu Aureliu în numele inculpatului Caisîn Marcel a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel (f.d. 205-208, vol. III).

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile, nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

În speța dată, durata termenului de recurs de 30 zile se calculează începînd cu 26 iunie 2013 și se finalizează la sfîrșitul zilei de 26 iulie 2013.

Colegiul penal conchide că, recursul declarat de avocatul Scorțescu Aureliu în numele inculpatului Caisîn Marcel, este depus peste termenul legal, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, deoarece termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la data de 26 iulie 2013.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În conformitate cu prevederile art. 230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare Colegiul penal conchide că, recursul ordinar declarat de avocatul Scorțescu Aureliu în numele inculpatului Caisîn Marcel este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

13. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Scorțescu Aureliu în numele inculpatului Caisîn Marcel, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2013, în cauza penală în privința lui *Caisîn Marcel Dumitru*, deoarece recursul este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 februarie 2013.

Președinte	semnătura	Constantin Gurschi
Judecători	semnătura	Constantin Alerguș
	semnătura	Andrei Harghel